

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

BK-VII.0520.101.2025
Warszawa, 03 kwietnia 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8334 złożoną do Ministra Sprawiedliwości przez Pana pośta Michała Wawra oraz grupę postów w *sprawie tłumaczy przysięgłych*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Ad 1

Ministerstwo Sprawiedliwości, jako organ odpowiedzialny za prowadzenie listy tłumaczy przysięgłych, dokłada wszelkich starań, aby lista była aktualna i zgodna ze stanem faktycznym.

Zgodnie z ustawą z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326), weryfikacja spełniania warunków wykonywania zawodu, takich jak niekaralność, jest prowadzona podczas wpisu na listę tłumaczy oraz w sytuacjach uzasadnionych zgłoszeniami o możliwym naruszeniu przepisów.

Aktualizacja statusu tłumaczy przysięgłych, w tym informacji o ich zgonach, jest przeprowadzana na podstawie zgłoszeń od właściwych organów, rodzin lub innych tłumaczy, a także w ramach współpracy z innymi instytucjami publicznymi, takimi jak urzędy stanu cywilnego. Istniejące rozwiązania prawne nie przewidują automatycznego

mechanizmu cyklicznej weryfikacji danych w bazie PESEL. Jeśli chodzi o niekaralność oraz inne warunki wykonywania zawodu, są one sprawdzane na etapie wpisu na listę tłumaczy przysięgłych, a w przypadku otrzymania informacji o naruszeniach także w toku postępowań nadzorczych.

Należy przy tym zauważyć, że funkcję kontrolną wobec tłumaczy przysięgłych zamieszkałych na terenie swojego województwa pełni wojewoda, jako organ administracji rządowej w województwie. Jeśli w trakcie czynności kontrolnych okaże się, że tłumacz przysięgły nie żyje lub nie spełnia któregoś z warunków koniecznych do wykonywania tego zawodu, wojewoda informuje o tym fakcie Ministra Sprawiedliwości, który wszczyna postępowanie w sprawie skreślenia tłumacza z listy.

Ad 2

Do Ministerstwa Sprawiedliwości docierają sygnały dotyczące przypadków wykorzystywania kart "in blanco" z podpisami i pieczęciami tłumaczy przysięgłych do wykonywania tłumaczeń przez osoby nieuprawnione. Między innymi w celu zapobiegania tego typu czynom, ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego zawiera wymóg, aby osoba wykonująca ten zawód prowadziła repertorium, w którym odnotowuje swoje czynności. Ponadto tłumacz zobowiązany jest do wskazywania pozycji, pod którą tłumaczenie jest odnotowane w repertorium na wszystkich wydawanych przez siebie tłumaczeniach poświadczonych. Daje to możliwość sprawdzenia, czy znajdujące się w obiegu tłumaczenie zostało rzeczywiście sporządzone przez tłumacza przysięgłego.

Należy zaznaczyć, że nie ma narzędzi do powszechnego monitorowania tłumaczeń poświadczonych. W indywidualnych sprawach zgłaszanych przez tłumaczy lub inne podmioty, odpowiednie wnioski przekazywane są do organów właściwych do zwalczania i ścigania przestępstw.

Ad 3

Jak wskazano powyżej, bieżącą kontrolę nad działalnością tłumaczy przysięgłych sprawują wojewodowie, właściwi ze względu na miejsce zamieszkania tłumacza przysięgłego.

W ramach sprawowanej kontroli wojewoda może żądać okazania przez tłumacza przysięgłego repertorium oraz udzielenia przez niego wyjaśnień, w formie pisemnej lub ustnej, dotyczących wykonywanych czynności. W przypadku stwierdzenia budzącej wątpliwości dużej liczby tłumaczeń w repertorium, wojewoda powinien przekazać odpowiednie zawiadomienie do organów ścigania.

Jednocześnie, w Ministerstwie Sprawiedliwości nadzór nad działalnością tłumaczy przysięgłych, w tym nad liczbą wykonywanych przez nich tłumaczeń, jest realizowany w ramach odpowiedzialności zawodowej tłumaczy przysięgłych, określonej w ustawie o zawodzie tłumacza przysięgłego. Zgłoszenia dotyczące tłumaczy wykonujących bardzo dużą liczbę tłumaczeń, co może wskazywać na naruszenie zasady osobistego wykonywania zawodu, są analizowane w ramach postępowań wyjaśniających, jeśli wpłyną odpowiednie skargi lub zawiadomienia, przekazywane przez indywidualnych tłumaczy lub organizacje społeczne. W takich sytuacjach Ministerstwo, zależnie od ustaleń, prosi wojewodę o przeprowadzenie kontroli tłumacza lub występuje z wnioskiem o ukaranie przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych albo zawiadamia organy ścigania.

Podkreślenia wymaga natomiast, że zarówno wojewodowie, jak i Minister Sprawiedliwości nie mają uprawnień do samodzielnego nakładania sankcji na tłumaczy. Ich rola ogranicza się do stwierdzenia naruszeń i przekazania sprawy odpowiednim organom.

Ad 4

Ministerstwo Sprawiedliwości, w ramach obowiązujących uregulowań, nie prowadzi systemowej weryfikacji usprawiedliwień tłumaczy przysięgłych odmawiających osobistego stawiennictwa na wezwania sądów i organów ścigania. Takie przypadki są rozpatrywane przez właściwe sądy lub organy, które mogą zgłaszać je do Ministerstwa w ramach procedur nadzorczych. W takich sytuacjach, Minister występuje do Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych z wnioskiem o wszczęcie i przeprowadzenie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej. W przypadku

stwierdzenia naruszenia przepisów, Komisja może orzec wobec tłumacza karę od upomnienia aż po wydalenie z zawodu. Należy przy tym podkreślić, że Komisja to organ niezależny od Ministra i jedynym uprawnieniem, które przysługuje Ministrowi jest możliwość wniesienia odwołanie od rozstrzygnięcia Komisji do właściwego sądu apelacyjnego.

Podobnie stwierdzenie, czy nieobecność wezwanego przez sąd tłumacza na rozprawie lub w innych czynnościach jest usprawiedliwiona, należy wyłącznie do orzekającego sądu, a interwencje Ministra Sprawiedliwości w tej sferze stanowiłyby naruszenie niezawisłości sędziowskiej. Kodeks postępowania cywilnego i Kodeks postępowania karnego dają sądowi narzędzia do dyscyplinowania osób wezwanych do stawienia i umożliwiają nakładanie na nich grzywny. Należy także zauważyć, że wymierzenie takiej kary przez sąd nie stoi na przeszkodzie do wszczęcia postępowania przed Komisją Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych.

Ad 5

Odnosząc się do kwestii wysokości wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych należy na początku wskazać, że stawki urzędowe obowiązują wyłącznie w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy, na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej. W pozostałych przypadkach obowiązują ceny rynkowe. Zatem Minister Sprawiedliwości nie ma pełnego wpływu na poziom wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych.

Przy ustalaniu stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego brane są pod uwagę nie tylko postulaty środowiska tłumaczy, zmierzające do ustalenia tych wynagrodzeń na możliwie najwyższym poziomie, ale także możliwości budżetowe sądów i prokuratury oraz Policji podlegającej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji. Ostatnia nowelizacja wspomnianego rozporządzenia weszła w życie 1 stycznia 2024 r. i oznaczała wzrost uprzednio obowiązujących stawek o ok. 27%.

Ministerstwo Sprawiedliwości analizuje możliwości wprowadzenia dalszych podwyżek oraz rozwiązań dotyczących rekompensaty za czas poświęcony na podróże w celu realizacji czynności w odległych miejscach. W ostatnim czasie podjęto wstępne konsultacje z przedstawicielami środowiska tłumaczy przysięgłych w celu zidentyfikowania najbardziej palących problemów. Ewentualne propozycje wymagać jednak będą dalszych uzgodnień oraz analizy sytuacji budżetowej.

Z wyrazami szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/